EUROPAPARLAMENTET

2004 *2009*

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

2006/2056(INI)

23.3.2006

YTTRANDE

från utskottet för sysselsättning och sociala frågor

till utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

över strategier och medel för integration av tredjelandsmedborgare inom Europeiska unionen
(2006/2056(INI))

Föredragande: Dimitrios Papadimoulis

KORTFATTAD MOTIVERING

Kommissionens meddelande (KOM(2005)0389) är avsett att utgöra en vägledning för EU:s och medlemsstaternas integrationspolitik. Yttrandet kommer i första hand att ta upp integrationen av tredjelandsmedborgare på arbetsmarknaden, och därvid betona den dubbelriktade integrationsprocessen och de därtill hörande sociala aspekterna. Yttrandet följer meddelandets struktur, och delar därmed in riktlinjerna i två olika nivåer: riktlinjer på nationell nivå respektive EU-nivå.

På nationell nivå vill föredraganden i första hand se till att samtliga invandrare, oavsett deras rättsliga status, tilldelas ekonomiska och sociala rättigheter och att invandrarkvinnornas möjligheter att få anställning förbättras. Han vill dessutom förbättra värdsamhällets förmåga att anpassa sig efter den ökade mångfalden i samhället och på arbetsmarknaden.

Integration är en dubbelriktad process där både invandrarna och värdsamhället har vissa rättigheter och skyldigheter. Det innebär att man gradvis måste se till att invandrarna får samma rättigheter och skyldigheter, samt samma tillgång till varor, tjänster och möjlighet till medborgardeltagande som den övriga befolkningen, enligt principen om lika möjligheter och lika behandling. Sysselsättning är av avgörande betydelse för invandrarnas integration. Lissabonstrategins och den europeiska sysselsättningsstrategins mål när det gäller att skapa fler och bättre arbetstillfällen måste därför även omfatta invandrarna. Arbetsmarknadens parter och myndigheterna måste samarbeta för att förebygga att invandrare diskrimineras i fråga om löner och arbetsvillkor.

På EU-nivå spelar unionen en avgörande roll när det gäller att övervaka och bistå medlemsstaterna i hanteringen av invandrarnas integration. Den totala befolkningsmängden i EU:s 25 medlemsstater förväntas att sjunka från 303 miljoner till 297 miljoner fram till 2020 och därefter till 280 miljoner fram till 2030, och andelen gamla, beroende människor förväntas att fördubblas. Eftersom den ekonomiska tillväxten är resultatet av ökad sysselsättning och produktivitet kan den totalt sett minskade sysselsättningen få negativa effekter på den ekonomiska tillväxten. Därför är integration och ett fullt utnyttjande av importerade färdigheter av största intresse för EU.

Utbyte av goda metoder och bättre samordning på högre nivå är viktigt eftersom olika invandrargrupper, såväl nyanlända invandrare som långtidsboende samt andra- och tredjegenerationsinvandrare, kräver olika integrationsstrategier, vilket beslutsfattarna måste ta hänsyn till. Det är också mycket viktigt att se till att EU:s invandringspolitik ger invandrarna en säker rättslig status och en garanterad uppsättning rättigheter som kan bidra till integrationen av dem som beviljas rätt till inresa och vistelse, för att främja deras integration på samtliga samhällsområden, inte bara på arbetsmarknaden.

Föredraganden välkomnar kommissionens förslag om Europeiska socialfonden (2007–2013). Detta förslag syftar till att stödja särskilda åtgärder för att stärka invandrarnas integration i samhället och öka deras deltagande på arbetsmarknaden, bland annat genom yrkesvägledning, språkutbildning, erkännande av kvalifikationer som förvärvats utomlands, samt främjande av mångfald på arbetsplatserna och bekämpning av diskriminering.

Föredraganden välkomnar också det föreslagna ekonomiska instrument som skall komplettera Europeiska socialfonden i fråga om hanteringen av migrationsflöden, och som skall bidra till de nationella ansträngningarna för att utveckla och genomföra integrationsstrategier för att göra det möjligt för invandrare med varierande kulturell, religiös, språklig och etnisk bakgrund att slå sig ner och aktivt delta i samtliga samhällsaspekter i Europa, i enlighet med de gemensamma grundprinciperna.

FÖRSLAG

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor uppmanar utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna

   a. att förhindra social dumpning genom att anta tydliga regler om migrerande arbetstagares status som lagligen bosatta, organisera informationskampanjer om nationell arbetsrätt och invandrarnas sociala rättigheter och skyldigheter samt främja en reglering av ovannämnda status för samtliga migrerande arbetstagare,

   b. att inrätta informationskontor för tredjelandsmedborgare som informerar om sociala tjänster som dessa är berättigade till i värdlandet, exempelvis livslångt lärande, bostäder, hälsovård, barnomsorg, utbildning och introduktionsprogram,

   c. att vidta åtgärder för att eliminera diskriminering på arbetsplatserna, till exempel åtgärder för att hantera mångfaldsfrågor, rättvisa anställningsförfaranden i enlighet med medlemsstatens interna lagstiftning, varaktiga arbetstillfällen och befordran på grundval av meriter och utan hänsyn till ras eller etniskt ursprung, religion, kön, funktionshinder, sexuell läggning, könsuttryck, könsidentitet eller ålder, engagera arbetsmarknadens parter i utarbetandet och genomförandet av sådana åtgärder, i synnerhet uppmärksamma sysselsättning för och integration av invandrarkvinnor som ofta har en högre arbetslöshetsgrad, samt vidta åtgärder för att integrera invandrarbarn och invandrade familjemedlemmar i utbildnings- och välfärdsprogrammen.

   d. att förbättra värdsamhällets förmåga att anpassa sig till den ökade mångfalden på arbetsplatserna, genom att vidta informationsåtgärder som särskilt riktar sig till värdlandets befolkning och som skall motverka rasism, främlingsfientlighet och social utestängning, för att på så sätt betona att integration är en dubbelriktad process som syftar till att stärka den sociala sammanhållningen, samt att förbättra samarbetet med arbetsmarknadens parter och de institutioner som ansvarar för genomförandet av dessa åtgärder på regional och lokal nivå, särskilt lokala föreningar,

   e. att öka de konsulära resurserna i tredjeländer för att tillhandahålla information om villkoren för att arbeta, studera eller bedriva forskning i EU, att införa arbets- och uppehållstillstånd under villkor som regleras av den interna lagstiftningen inom ramen för den nationella behörigheten, samt säkerställa att dessa tillstånd innehas av invandrarna själva och inte av deras arbetsgivare i syfte att minska risken för utnyttjande,

   f. att främja integrationen på arbetsmarknaden av nyanlända exempelvis genom att anordna varvade kurser,

   g. att inom det sjunde ramprogrammet för forskning se över möjligheten att genomföra studier rörande invandrares återvändande och möjlighet att låta den kompetens de förvärvat i EU komma sitt ursprungsland till godo,

   h. att informera invandrare om möjligheterna till att bli fackligt företrädda och uppmana

fackföreningarna att acceptera invandrare som medlemmar,

i. att garantera tillgång till utbildning och yrkesutbildning samt underårigas rätt till utbildning inkluderat finansiering och stipendier,

j. att ratificera FN-konventionen (från 1990) om skydd för alla migrerande arbetare och deras familjemedlemmar, utveckla en klar strategi när det gäller rätten till arbete för partners till migrerande arbetare, samt anta bestämmelser för att förhindra tvångsförflyttningar särskilt i samband med förebyggande och övervakning av människohandel samt åtgärder för att minska denna,

k. att fullt ut samarbeta med FN:s särskilda rapportör för migranters mänskliga rättigheter så att denne kan fullgöra sina uppgifter och åtagande, tillhandahålla alla nödvändiga uppgifter och snabbt reagera på dennes uppmaningar,

l. att i lärosätens läroplaner införa undervisning om invandrarnas och deras (nya) hemlands gemensamma historia och orsaken till invandringen,

m. att utarbeta integrationsprogram som är anpassade till de nyanländas och/eller de tidigare anländas behov,

n. att främja ett effektivt erkännande av formella och informella kvalifikationer som erhållits i tredjelandsmedborgares ursprungsländer eller i EU,

o. att skapa instrument för att motverka låga skolprestationer och förhindra att barn till arbetstagare från tredje land hoppar av sin utbildning, särskilt genom att tillhandahålla extra språkundervisning samt genom att hålla i åtanke att invandrarbarn som undervisas på ett främmande språk och försöker anpassa sig till en ny kultur kan ha större inlärningsproblem än sina klasskamrater, vilket i framtiden kan leda till anpassningssvårigheter och integrationsproblem i samhället,

p. att bekämpa utnyttjandet av underåriga och underlätta att utnyttjade underåriga återanpassas i samhället samt utveckla effektiva metoder och instrument för att hjälpa underåriga att bearbeta trauman och bekämpa sociala och kulturella handikapp genom en dialog med sociala inrättningar,

q. att stimulera samarbetet mellan invandrare och värdsamhället genom gemensamma fora, interkulturell och religiös dialog, seminarier, utställningar, kulturella evenemang och idrottsevenemang i multikulturell miljö samt skapa strukturer för att tredjelandsmedborgare skall integreras i värdsamhället för att undvika social utslagning av de nyanlända och av dem som är fast bosatta men har integrationsproblem,

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen

a. att se till att medel beviljas från strukturfonderna, Progress och andra gemenskapsinitiativ såsom Equal och Urban, samt från den föreslagna Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare som en del av ramprogrammet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar, samt se till att goda metoder och relevanta kunskaper som förvärvats genom dessa program sprids och beaktas i den

relevanta utvecklingspolitiken,

b. att främja utbyte av information och goda metoder i fråga om rekrytering och tillträdesbestämmelser, delta i en fortlöpande dialog med samtliga berörda parter, bland annat det civila samhället, samt stödja upprättandet av nätverk för invandrarorganisationer för att underlätta utbytet av goda metoder,

c. att bevilja finansiellt stöd till forskningsverksamhet inriktad på att analysera effekterna av den reglering av invandrares status som hittills skett i medlemsstaterna och att utnyttja de olika medlemsstaternas erfarenheter för att utarbeta en långsiktig invandringspolitik på EU-nivå,

d. att skapa plattformar som möjliggör samarbete och diskussioner mellan lokala, regionala och nationella myndigheter, arbetsmarknadens parter och invandrarorganisationer, eftersom ett sådant erfarenhetsutbyte mellan de olika aktörerna är nödvändigt för att bättre tillgodose de olika målgruppernas behov,

e. att utarbeta statistiska prognoser för att kunna förutse EU:s framtida behov av arbetskraft och uppmana rådet att ange de invandrings- och sysselsättningsrelaterade frågor som bör omfattas av gemenskapsbestämmelser, för att främja utvecklandet av en gemensam invandringspolitik,

f. att utarbeta ett system för utvärdering och godkännande av kvalifikationer som förvärvats i tredje land för att underlätta en korrekt rekrytering,

g. att inleda utvärderingar av tredjelandsmedborgares integrationsnivå, förbättra och öka möjligheterna till att anpassa medlemsstaternas nationella strategier till nya sociala, kulturella och ekonomiska villkor, mot bakgrund av resultaten av utvärderingarna,

h. att kontrollera genomförandet av direktiv 2003/109/EG, direktiv 2000/43/EG, direktiv 2000/78/EG och förordning (EG) nr 859/2003, samt se till att EU-lagstiftningen uppfyller ILO:s normer,

i. att stödja medlemsstaternas initiativ till att anordna kampanjer för att öka allmänhetens medvetenhet och kunskaper om bekämpning av människohandel liksom rasism och främlingsfientlighet på arbetsplatsen och informera om invandringens effekter på sysselsättning och produktivitet, samt inkludera invandrare i program för främjande av det europeiska medborgarskapet.

j. att inom ramen för det sjunde ramprogrammet för forskning och utveckling (2007-2013) locka forskare från tredje land genom att skapa förutsättningar som gör det möjligt för dem att utveckla sin forskning och sin verksamhet i och till förmån för EU,

k. att anordna en kampanj för att integrera tredjelandsmedborgare genom att utnyttja erfarenheterna från Europeiska året för arbetstagares rörlighet och anpassa grundtanken i detta projekt till invandrarnas särskilda situation.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Strategier och medel för integration av tredjelandsmedborgare inom Europeiska unionen
Referensnummer	2006/2056(INI)
Ansvarigt utskott	LIBE
Yttrande Tillkännagivande i kammaren	EMPL 16.3.2006
Föredragande av yttrande Utnämning	Dimitrios Papadimoulis 14.9.2005
Behandling i utskott	21.2.2006 20.3.2006
Antagande	21.3.2006
Slutomröstning: resultat	+: 22 –: 20 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dimitrios Papadimoulis, Leopold Józef Rutowicz, Agnes Schierhuber, Elisabeth Schroedter, Georgios Toussas, Anja Weisgerber, Tadeusz Zwiefka
Anmärkningar (tillgängliga på ett enda språk)	...